

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

1. Информация за дружеството

1.1 Правен статут

„ТОПЛОФИКАЦИЯ ПЕРНИК“ АД е акционерно дружество, регистрирано в окръжен съд по фирмено дело № 155/1996 170.

Седалището, адресът на управление и адресът за кореспонденция са: гр.Перник - 2303, кв.Мошино, ТЕЦ „Република“.

Дружеството няма разкрити и регистрирани клонове в чужбина.

1.2 Собственост и управление

Разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

	31.12.2016	31.12.2015
Акционерен капитал	104 901 311 лв	104 901 311 лв
Брой акции/дялове (номинал 1 лв)	104 901 311	104 901 311
Общ брой на регистрираните акционери	3	3
в т.ч. юридически лица	3	3
физически лица	-	-
Брой акции/дялове, притежавани от юридически лица	100%	100%
Бови Тур ЕООД	71%	71%
Стийм Трейдинг ЕАД	24%	24%
Министерство на Енергетиката	5%	5%
Бови Тур ЕООД	74 504 338 лв – 71%	
Стийм Трейдинг ЕАД	25 151 471 лв – 24%	
Министерство на Енергетиката	5 245 502 лв – 5%	

Брой акции/дялове, притежавани от физическите лица

0 % на участие на физически лица

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Дружеството е с едностепенна система на управление и се управлява от съвет на директорите

Съвет на директорите /СД/.

От 01.01.2016 год. до 12.01.2016 г.

Стойчо Славчов Василев – Председател
Кремен Владимиров Георгиев – Изпълнителен директор
Миглена Димитрова Петришки - Член

От 12.01.2016 год. до 18.04.2016 г.

Лора Стаменова Джамбазка – Председател
Стефан Стоилов Йорданов – Изпълнителен директор
Стилиян Милчев Александров – Член

От 18.04.2016 год. до 13.12.2016 г.

Лора Стаменова Джамбазка – Председател
Иван Николов Спасов – Изпълнителен директор
Стефан Стоилов Йорданов – Член
Стилиян Милчев Александров – Член

От 13.12.2016 год.

Лора Стаменова Джамбазка – Председател
Любомир Вангелов Спасов – Изпълнителен директор,
Стефан Стоилов Йорданов – Член

Дружеството се представлява от Изпълнителния директор Любомир Вангелов Спасов.

Мандатът на СД е до 30.12.2020 г.

Липсват данни за участие на лицата в други дружества.

1.3 Предмет на дейност

Предмета на дейност на Дружеството е: Производство на електрическа и топлинна енергия № Л – 0559-03/08.01.2001г, Пренос на топлинна енергия за територията на град Перник №Л -056-05/08.01.2001г

2. База за изготвяне на финансовия отчет

2.1 Общи положения

Финансовият отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните Стандарти за Финансово Отчитане (МСФО), приети от Борда по Международни Счетоводни Стандарти (БМСС), и разясненията, публикувани от Комитета за разяснения на МСФО към БМСС.

Към 31 декември 2016 г. МСС включват Международните счетоводни стандарти, Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), Тълкуванията на Постоянния комитет за разяснения и Тълкуванията на Комитета за разяснения на МСФО. МСС се преиздават всяка година и са валидни само за годината на издаването си, като в тях се включват всички промени, както и новите стандарти и разяснения. Голяма част от тях не са приложими за дейността на дружеството, поради специфичните въпроси, които се третират в тях.

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Публикувани стандарти, в сила от 01 януари 2016 г. и 01 януари 2018 г.

МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 38 Нематериални активи (Изменения) – разяснение на допустимите методи на амортизация

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Те разясняват принципа на МСС 16 и МСС 38, че приходите отразяват икономическите ползи, получени в резултат на оперирането на бизнеса (от който активът е част), като цяло, а не икономическите ползи само от използването на актива. В резултат на това е недопустимо определянето на амортизациите на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи на бази, свързани с генерираните приходи. Не се очаква тези изменения да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 41 Земеделие (Изменения) – Многогодишни култури

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Многогодишните култури ще влязат в обхвата на МСС 16 и ще се оценяват според изискванията на МСС 16, т.е. ще се даде възможност за избор между модела на цената на придобиване и модела на преоценената стойност при последващо оценяване. Земеделската продукция от многогодишни култури (например плодове на оводно дърво) ще останат в обхвата на МСС 41. Правителствените помощи за многогодишни култури ще се отчитат по МСС 20 Счетоводно отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ, вместо по МСС 41. Не се очаква тези изменения да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

МСС 19 Доходи на наети лица (Изменение)- Вноски от наетите лица

Ограниченото по обхват изменение на МСС 19 влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 февруари 2015 г. То касае вноските от наети или трети лица в пенсионни планове с дефинирани доходи. Целта му е да опрости осчетоводяването на вноските, които не зависят от прослужения стаж, като например, вноски от наети лица, които се изчисляват като фиксиран процент от работната заплата. Не се очаква изменението да има ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

МСФО 9 Финансови инструменти

МСФО 9 влиза в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018 г., като се позволява по-ранното му прилагане. Финалната версия на МСФО 9 Финансови инструменти заменя МСС 39 Финансови инструменти : Признание и оценяване и всички предишни редакции на МСФО 9. Стандартът въвежда нови изисквания относно класификация и оценяване, обезценка и отчитане на хеджиране. Стандартът все още не е приет от ЕС. Дружеството предстои да анализира и оцени ефектите от този стандарт върху бъдещото финансово състояние и резултати от дейността.

МСФО 11 Съвместни споразумения (Изменение): Счетоводно отчитане на придобиване на участие в съвместна дейност

Изменението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Добавени са указания за отчитане на придобиване на участие в съвместна дейност, която представлява бизнес по смисъла на МСФО. Не се очаква изменението да има ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

МСФО 10, МСФО 12 и МСС 28: Инвестиционни предприятия: Прилагане на освобождаването от изготвяне на консолидиран финансов отчет (Изменения)

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Те разясняват, че освобождаването от представяне на консолидиран финансов отчет важи за компания-майка, която е дъщерно дружество на инвестиционно предприятие,

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

което оценява всички дъщерни дружества по справедлива стойност. Също така, измененията уточняват, че единствено дъщерно дружество, което не отговаря на дефиницията за инвестиционно предприятие и предоставя услуги по подпомагане на дейността на инвестиционното предприятие в групата, подлежи на консолидация. Всички други дъщерни дружества на инвестиционното предприятие се оценяват по справедлива стойност. Измененията в МСС 28 позволяват инвестиционно предприятие, което прилага метода на собствения капитал, да запази справедливите стойности по отношение на дъщерните дружества на своите асоциирани или съвместни предприятия. Измененията все още не са приети от ЕС. Не се очаква измененията да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

МСС 1 Представяне на финансови отчети: Оповестявания (Изменения)

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Те са свързани с насърчаване на дружествата да прилагат професионална преценка при избора на информация, която да се оповести и начина на представянето ѝ, и поясняват съществуващите изисквания на МСС 1. Измененията касаят същественост, последователност на бележки, междинни суми и разбивки, счетоводни политики и представяне на компоненти на другия всеобхватен доход, свързани с инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал. Дружеството ще анализира ефектите от тези изменения при представянето на бъдещи финансови отчети.

МСФО 14 Разсрочвания по регулаторни дейности

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Целта на този междинен стандарт е да допринесе за сравнимостта на отчети на предприятия, извършващи регулирани дейности и по-специално дейности с регулирани цени. Такива дейности биха могли да бъдат доставките на газ, електричество, вода. МСФО 14 изисква ефектите от регулирани цени да бъдат представяни отделно и предоставя освобождаване при първоначално прилагане на МСФО. Стандартът все още не е приет от ЕС. Тъй като Дружеството е възприело МСФО и не извършва регулирани дейности, не се очаква новият стандарт да има ефект върху бъдещите му финансови отчети.

МСФО 15 Приходи по договори с клиенти

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. МСФО 15 въвежда модел от пет стъпки, който е приложим към приходите по договори с клиенти /с малки изключения/, независимо от типа на сделката или дейността. Стандартът ще се прилага и по отношение на признаването и оценяването на печалби и загуби от продажба на някои нефинансови активи, които произтичат от нерегулярни дейности /например продажба на имоти, машини и съоръжения или нематериални активи/. Ще се изискват по-детайлни оповестявания, включително разпределение на възнаграждението за сделката между отделните задължения за изпълнение и ключови преценки и оценки. Стандартът все още не е приет от ЕС. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от възприемането на този стандарт върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСФО 16 Лизинг

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. МСФО изисква лизингополучателите да отчитат повечето лизинги в баланса и да прилагат единен модел при отчитането на всички лизингови договори, с някои изключения. Отчитането при лизингодателите не се променя по същество. Стандартът все още не е приет от ЕС. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

възприемането на този стандарт върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСС 27 Индивидуални отчети /Изменение/

Стандартът влиза в сила от 1 януари 2016г. Той позволява използването на метода на собствения капитал при отчитането на инвестиции в дъщерни предприятия, съвместно контролирани предприятия и асоциирани предприятия в индивидуалните финансови отчети. Дружеството не очаква ефектите от това изменение да имат ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността, представени в индивидуалния финансов отчет.

МСС 12 Данъци върху дохода /Изменение/- Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията дават разяснения относно отчитането на отсрочените данъчни активи за нереализирани загуби, които възникват при преценка на дългови инструменти отчитани по справедлива стойност. Например, измененията разясняват отчитането на отсрочените данъчни активи когато дружеството няма право да приспада нереализирани загуби за данъчни цели или когато има способност и намерение да задържи инструмента до възстановяването на нереализираната загуба. Не се очаква измененията да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

МСС 7 Отчет за паричните потоци /Изменение/- Инициатива по оповестяване

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017г., като се позволява по-ранното им прилагане. Целта на тези изменения е да позволи на потребителите на финансови отчети да оценят промените на пасивите, произтичащи от финансова дейност. Измененията изискват оповестявания, които позволяват на инвеститорите да оценят промените на пасивите, произтичащи от финансова дейност, включително промени, произтичащи от парични потоци и непарични промени. Не се очаква измененията да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

Изменения в МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия: Продажба или вноска на активи със страни по сделката инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие

Измененията разглеждат установеното несъответствие между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 при продажба или вноска на активи със страни по сделката инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие. Признава се пълната печалба или загуба, когато сделката касае бизнес и част от печалбата или загубата, когато сделката касае активи, които не представляват бизнес. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016г. Изменението все още не е прието от ЕС. Дружеството не очаква ефектите от това изменение да имат ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2010-2012 година

В цикъла 2010-2012 година от проекта за годишни подобрения в МСФО, БМСС публикува изменения, касаещи седем стандарта, които ще влязат в сила за годишни периоди започващи на или след 1 февруари 2015г.

Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСФО 2 Доходи на базата на акции – променени са дефинициите на „условия, даващи право на упражняване” и „пазарни условия”. Добавени са дефиниции за „условие за изпълнение на определени показатели” и „условие за прослужване на определен период”;

Дружество:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

- МСФО 3 Бизнес комбинации – дават се разяснения относно отчитането на условно възнаграждение във връзка с бизнес комбинация;
- МСФО 8 Оперативни сегменти – изискват се допълнителни оповестявания на преценките на ръководството, направени по отношение на групирането на оперативни сегменти и се дават уточнения за равнието на общата сума на сегментните активи с общо активите на отчитащото се предприятие;
- МСФО 13 Оценяване на справедлива стойност – уточнява се взаимодействието с МСФО 9 по отношение на краткосрочните вземания и задължения;
- МСС 16 Имоти, машини съоръжения – изменението изисква при преценка на дълготраен материален актив, неговата отчетна стойност да бъде коригирана по подходящ начин съобразно преоценената балансова стойност, докато натрупаната амортизация да бъде изчислена като разликата между отчетната стойност и балансовата стойност на актива, след приспадане на натрупаните загуби от обезценка;
- МСС 24 Оповестяване на свързани лица – разяснява се, че управляващото дружество, което предоставя ключов ръководен персонал на отчитащото се предприятие, се счита за свързано лице. Съответно, е необходимо да се оповести възнаграждението/непогасеното задължение за извършване на управленски услуги;
- МСС 38 Нематериални активи – същите изменения както в МСС 16 по-горе.
Дружеството ще анализира и оцени ефекта от измененията върху бъдещите си финансови отчети

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2012-2014 година

В цикъла 2012-2014 година от проекта за годишни подобрения в МСФО, БМСС публикува изменения, касаещи четири стандарта, които ще влязат в сила за финансовата 2016г. Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности – уточнява се, че промяната на начина на освобождаване от актива /продажба или разпределение към собствениците/ не се счита за нов план за освобождаване от актива, а представлява продължение на първоначалния план;
- МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания – уточняват се примери за продължаващо участие във финансов актив и изискуемите оповестявания в съкратен междинен финансов отчет;
- МСС 19 Доходи на наети лица - дават се разяснения по отношение на параметрите определящи дисконтовия процент при изчисление на дългосрочни задължения;
- МСС 34 Междинно финансово отчитане – разяснява се, че изискуемите оповестявания е необходимо да се съдържат в междинните финансови отчети, или чрез препратка, да могат да бъдат проследени до друга междинна информация /например доклад на ръководството/, която следва да е на разположение на потребителите при същите условия и същото време.
Дружеството ще анализира и оцени ефекта от измененията върху бъдещите си финансови отчети.

Ръководството на дружеството се е съобразило с всички стандарти и разяснения, които са приложими към неговата дейност и са приети официално за приложение от Европейския съюз към датата на изготвянето на настоящия финансов отчет. Освен това ръководството на дружеството е направило преглед на влезлите в сила от 1 януари 2016 г. промени в съществуващите счетоводните стандарти и не счита, че те налагат значими промени по отношение на прилаганата през текущата година счетоводна политика.

Настоящият годишен финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви до тяхната справедлива стойност към датата на финансовия отчет, доколкото тя може да бъде достоверно

Дружество:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

установена. Всички подобни отклонения от принципа на историческата цена са оповестени на съответните места по-нататък. Всички данни за 2016 и за 2015 години са представени в хил. лв., освен ако на съответното място не е посочено друго. Доходът на една акция се изчислява и се оповестява в лева.

2.2 Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година – годишния финансов отчет за 2015 година.

В случаите, в които е променено представянето и класификацията на статии от финансовия отчет, сравнителната информация е рекласифицирана с цел постигане на съпоставимост с текущия период. Такива рекласификации се налагат с цел да се постигне по-добра съпоставимост с данните за текущата година. Данните, посочени във финансовите отчети за 2016 и 2015 година са сравними и разбираеми. Същите са обект на оповестяване в пояснителните приложения към настоящия финансов отчет.

Към 31 декември 2016 не са осчетоводявани факти и събития, които да налагат промени в представянето и класификацията на статии от финансовия отчет.

2.3 Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута и валутата на представяне на дружеството е валутата, в която се извършват основно сделките в страната, в която то е регистрирано.

Съгласно изискванията на българското законодателство, дружеството води счетоводство и изготвя годишен финансов отчет в националната парична единица на България - Български лев (BGN), която от 1 януари 1999 е с фиксиран курс към еврото в съотношение 1 евро = 1.95583 лев.

Настоящият финансов отчет е изготвен в хиляди лева.

2.4 Действащо предприятие

Финансовият отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие, който предполага, че дружеството ще продължи дейността си в обозримо бъдеще. Бъдещата дейност на дружеството зависи от бизнес средата, както и от обезпечаването на финансиране от страна на настоящите и бъдещи собственици и инвеститори. Ако стопанските рискове бъдат подценени и дейността на дружеството бъде затруднена или прекратена, а съответните активи продадени, следва да бъдат извършени корекции, за да се намали балансовата сума на активите до тяхната ликвидационна стойност, да се начислят евентуални бъдещи задължения и да се извърши рекласификация на дълготрайните активи и дългосрочните пасиви като краткотрайни такива. Съгласно нашия анализ, считаме, че не са констатирани нарушения на принципа за действащо предприятие. Като се има предвид оценката на очакваните бъдещи парични потоци, управлението на дружеството счита, че е подходящо финансовите отчети да бъдат изготвени на база на принципа на действащото предприятие.

Към датата на изготвяне на ГФО няма решение за реструктуриране на дружеството.

2.5 Счетоводни преценки

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети, изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите и на оповестяването на условните вземания и задължения към датата на отчета, респективно върху отчетените стойности размери на приходите и разходите за отчетната година. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет. Счетоводната политика е прилагана систематично и е съпоставима с тази, прилагана през предходната година.

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет

3.1 Признаване на приходи и разходи

Дружеството е избрало да представи всички статии на приходи и разходи, признати през периода в единен Отчет за всеобхватния доход. В Отчета за всеобхватния доход за периода дружеството класифицира разходите си според същността им.

Приходите и разходите за дейността са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления и плащания. Отчитането и признаването на приходите и разходите се извършва при спазване на изискването за причинна и следствена връзка между тях. Приходите от продажба на продукция се признават в момента, когато рисковете и изгодите от собствеността върху продукцията са прехвърлени на купувача и разходите във връзка със сделката могат да бъдат надеждно измерени.

Приходите от услуги се признават, като се отчита етапа на завършеност на сделката към края на периода, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на предоставените активи или услуги, нетно от косвени данъци (данък добавена стойност) и предоставени отстъпки.

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Финансовите разходи се състоят от лихвени разходи по заеми и финансов лизинг, банкови такси и други преки разходи по кредити и банкови гаранции.

Разходите за бъдещи периоди (предплатени разходи) се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Приходите и разходите за лихви се начисляват на времева база при съблюдаване на дължимата сума по главницата и приложимия лихвен процент.

3.2 Разходи по заеми

Разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Отговарящ на условията актив е актив, който изисква значителен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода в който са възникнали, в отчета за доходите чрез използване на метода на ефективния лихвен процент.

3.3 Данъчно облагане

Съгласно българското данъчно законодателство Дружеството не дължи данък върху печалбата, в размер на 10%, тъй като приключва на загуба.

Разходът за данък представлява сумата от текущите и отсрочените данъци.

Отсрочените данъци се осчетоводяват за всички временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната преносна стойност към датата на финансовия отчет като се ползва балансовият метод на задълженията. Задълженията по отсрочени данъци се признават по отношение на всички облагаеми временни разлики, а активите по отсрочени данъци се признават до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики.

Отсрочените данъци се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, когато активът се реализира или пасивът се уреди. Отсрочените данъци се признават в печалбата или загубата, освен в случаите, когато възникват във връзка операция или събитие, което е признато, в същия или друг период, извън печалбата или загубата в друг всеобхватен доход или директно в собствен капитал. В този случай и отсроченият данък се посочва директно за сметка на друг всеобхватен доход или собствен капитал, без да намира отражение в печалбата или загубата.

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Отсрочените данъчни активи и пасиви се представят нетно, ако подлежат на единен режим на облагане.

3.4 Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Първоначално оценяване

При първоначалното им придобиване имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Придобит от дружеството материален актив се признава в групата на имоти, машини, съоръжения и оборудване, когато се очаква той да бъде използван в дейността на дружеството (в процеса на производство, за предоставянето на други услуги или за административни цели) за период по-дълъг от една година.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот те се отчитат отделно.

Дружеството е определило стойностен праг в сила от от 700,00 лв., под който придобитите активи, независимо че притежават характеристиките на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им. Тази промяна се третира като промяна в счетоводната преценка и следователно активи с цена на придобиване под този праг, закупени в предходни периоди продължават да се третират като дълготрайни активи.

Преносните стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че тази стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната преносна стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер, като тогава превишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща оценка на имотите, машините, съоръженията и оборудването, с изключение на земите, е моделът на цената на придобиване по МСС 16, т.е. имотите, машините, съоръженията и оборудването са представени по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Дружеството използва "линеен метод" на амортизация на имотите, машините, съоръженията и оборудването (дълготрайните материални активи). Амортизирането на активите започва от датата на въвеждането им в експлоатация /от началото на следващия месец, в който са въведени в експлоатация/. Амортизация не се начислява за земи, напълно амортизирани активи и активи в процес на придобиване.

Амортизацията на имотите, машините, съоръженията и оборудването се начислява за срока на очаквания им полезен живот по линейния метод. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване, като се използват следните годишни амортизационни норми:

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всяки суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	2016	2015
Сгради	4	4
Машини и оборудване	10	10
Съоръжения	4	4
Транспортни средства	10	10
Стопански инвентар	25	25
Компютърно оборудване	15	15
Други	50	50
	30	30

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно. Към 31.12.2016 г. е направен преглед на полезния живот на дълготрайните активи на дружеството.

Последващи разходи

Разходите за ремонт и и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини, съоръжения и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от преносната стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Други последващи разходи се капитализират само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива и когато стойността му може да бъде надеждно оценена.

Обезценка на активи

Преносните стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата им стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в Отчета за всеобхватния доход, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер и надвишението се включва като разход в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Когато загубата от обезценка впоследствие се възстанови, преносната стойност на актива се увеличава до преизчислената възстановима стойност, така че увеличената преносна стойност да не надвишава стойността, която би била определена, ако не е била призната загуба от обезценка на актива в предходни години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава като приход веднага, освен ако съответният актив е отчетен по преоценена стойност, в който случай загубата от обезценка е за сметка на преоценъчния резерв.

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Към 31.12.2016 г. и 31.12.2015 г., ръководството е направило преглед за обезценка на дълготрайните материални активи, въз основа на който е преценило, че не са били налице условия за обезценка.

3.5 Инвестиционни имоти

Дружеството отчита инвестиционни имоти.

3.6 Нематериални активи

Нематериалните активи придобити от дружеството и имащи ограничен срок на използване, се отчитат по модел "цена на придобиване", намалена с натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка. Цената на придобиване представлява справедливата стойност на съответния актив към датата на придобиване и тя включва покупната стойност и всички други преки разходи по сделката. В техния състав са включени софтуер, лицензи и патенти.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2 до 25 г.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за доходите.

3.7 Инвестиции

Съгласно счетоводната политика на дружеството инвестициите в други дружества се отчитат по цена на придобиване, намалена с евентуалната загуба от обезценка. Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка се определя нейния размер и същата се отразява в Отчета за всеобхватния доход.

3.7.1 Инвестиции в дъщерни предприятия

Дружеството класифицира като инвестиции в дъщерни предприятия притежаваните от него акции и дялове в други дружества, над които упражнява контрол. Приема се, че е налице контрол, когато дружеството:

- притежава пряко или косвено чрез дъщерни предприятия, повече от половината от правата на глас в дадено предприятие;
- притежава половината или по-малко от половината права на глас в предприятие и :
  - притежава власт над повече от половината права на глас по силата на споразумение с други инвеститори;
  - притежава властта да управлява финансовата и оперативната политика на предприятието по силата на устав или споразумение;
  - притежава властта да назначава или освобождава мнозинството от членовете на Съвета на директорите или еквивалентен ръководен орган и контролът над предприятието е чрез този съвет или орган; или
  - притежава властта да подава мнозинството от гласовете на заседания на Съвета на директорите или еквивалентен ръководен орган и контролът над предприятието е чрез този съвет или орган.

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции и дялове в дъщерни дружества се представят във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена със загубите от обезценки. Когато акциите на дъщерни дружества не се търгуват на фондови борси или продажбите са силно ограничени се прилагат алтернативни оценъчни методи за надеждно определяне на справедливата им стойност.

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка и се определя нейния размер, същата се отразява в отчета за доходите към "други доходи и загуби".

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага "дата на търгуване" (дата на сключване на сделката).

Инвестициите в дъщерни дружества се отписват, когато настъпят правните основания за това. Към 31.12.2016 г. дружеството не отчита инвестиции в дъщерни предприятия.

3.7.2 Инвестиции в асоциирани предприятия

Инвестициите в акции и дялове от капиталите на дружества, в които Дружеството има значително влияние се класифицират като инвестиции в асоциирани предприятия.

Значително влияние е правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика. Приема се, че значително влияние е налице, когато дружеството притежава пряко или косвено (чрез дъщерни предприятия) 20 % или повече от гласовете в предприятието, в което е инвестирано, освен когато съществуват доказателства за противното.

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции и дялове в асоциирани дружества, се представят във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена със загубите от обезценки. Аналогично и тези капиталови инструменти в повечето случаи не се търгуват на фондови борси или продажбите на акции на фондови пазари са минимални по размер, което обстоятелство затруднява надеждното определяне на справедливите им стойности на база на алтернативни оценъчни методи. Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции в асоциирани предприятия подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка и определяне на нейния размер, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход за периода.

При покупка и продажба на инвестиции в асоциирани дружества се прилага "дата на търгуване" (дата на сключване на сделката). Инвестициите в асоциирани дружества се отписват, когато настъпят правните основания за това.

Към 31.12.2016 г. дружеството не отчита инвестиции в асоциирани предприятия.

3.8 Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойностна оценка от себестойността и нетната реализируема стойност. Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до определеното им местоположение и подготовката им за употреба. Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена в нормална бизнес среда, намалена с очакваните разходи за довършителни дейности и разходите по продажбата. Тя се определя на база проучвания на пазара и експертна оценка.

Себестойността на готовата продукция (на извършените услуги) се формира от преките разходи за материали, труд и осигуровки, външни услуги, променливи и постоянни общопроизводствени разходи и други. Разпределението на променливите общопроизводствени разходи в себестойността на продукцията (услугите) се извършва на база прекия труд в отделните видове изделия (услуги). Постоянните общопроизводствени разходи се разпределят на рационална и постоянна основа.

Оценката на материалните запаси при тяхното изписване се извършва по средно-претеглена цена.

3.9 Нетекущи активи, държани за продажба

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Нетекущите активи (или групи за отписване, включващи активи и пасиви), които се очаква да бъдат възстановени по-скоро основно чрез продажба, отколкото чрез използване, се класифицират като държани за продажба.

При първоначалната класификация като активи, държани за продажба, нетекущите активи се признават по по-ниската от преносната стойност и справедливата стойност, без разходите по продажбата.

Когато се очаква продажбата да бъде реализирана след повече от една година, дружеството оценява разходите за продажбата по тяхната настояща стойност. Всяко увеличение в настоящата стойност на разходите за продажбата, което възниква в резултат на изтичането на времето, се представя в печалбата или загубата като финансови разходи.

3.10 Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансовите активи и пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато и само когато Дружеството стане страна по договорните условия на инструмента. Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние, след като договорните права за получаването на парични потоци са изтекли или активите са прехвърлени и трансферът им отговаря на изискванията за отписване, съгласно изискванията на МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване*. Финансовите пасиви се отписват от отчета за финансовото състояние, когато и само когато са погасени – т.е. задължението, определено в договора е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

При първоначалното им признаване финансовите активи (пасиви) се оценяват по справедлива стойност и всички разходи по сделката, в резултат на която възникват финансовите активи (пасиви), с изключение на финансовите активи (пасиви), отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

За целите на последващото оценяване, в съответствие с изискванията на МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване*, Дружеството класифицира финансовите активи и пасиви в следните категории: вземания и финансови пасиви оценени по амортизирана стойност. Класифицирането в съответната категория зависи от целта и сročността, с която е сключен съответния договор.

3.10.1 Вземания

Вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определими срокове за уреждане, които не се котират на активен пазар. В отчета за финансовото състояние на Дружеството активите от тази категория са представени като търговски и други вземания и парични средства.

Търговски и други вземания

След първоначалното им признаване търговските вземания се оценяват по амортизирана стойност, изчислена на база метода на ефективния лихвен процент, и намалена с евентуалната загуба от обезценка. Краткосрочните вземания не се амортизират. Загубата от обезценка се начислява в случай, че съществуват обективни доказателства като например значителни финансови затруднения на длъжника, вероятност длъжникът да изпадне в ликвидация и други.

Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричния поток паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - краткосрочните депозити в банки, чийто

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца. Отчета за паричните потоци за периода е изготвен по прекия метод, съгласно изискванията на МСС 7.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци:

- плащанията за лихви по получени заеми се включват в паричните потоци от финансова дейност;

- паричните потоци, свързани с получени кредити (главници), се включват като парични потоци използвани за финансова дейност;

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);

- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като "други постъпления (плащания)", нетно към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

Преобладаващата част от разплащанията се извършват чрез свързани лица, а разчетите със свързаните лица се прихващат, което следва да се вземе предвид при анализирането на отчета за паричните потоци на Дружеството.

Обезценка на финансови активи

Към датата на изготвяне на индивидуалните финансови отчети Ръководството на Дружеството прави преценка дали съществуват обективни индикации за обезценка на всички финансовите активи с изключение на финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата. Финансов актив се счита за обезценен само тогава, когато съществуват обективни доказателства, че в резултат на едно или повече събития, настъпили след първоначалното му признаване, очакваните парични потоци са намалели.

Загубата от обезценка на вземания, отчитани по амортизирана стойност, се изчислява като разлика между балансовата стойност и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент. Загубата от обезценка се признава в Отчета за всеобхватния доход. Тя се възстановява, ако последващото увеличение на възстановимата стойност може обективно да бъде обвързано с настъпване на събитие след датата, на която е била призната обезценката.

При оценката на събираемостта на вземанията ръководството прилага следните критерии:

- за вземанията от дъщерни предприятия – ръководството прави анализ на цялата експозиция от всяко дъщерно дружество с оглед преценка на реалната възможност за събирането им. При наличие на несигурност относно събираемостта на вземанията се прави преценка каква част от тях е обезпечена (залог, ипотека) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо реализиране на обезпечението). Вземанията или част от тях, за които ръководството установява, че съществува достатъчно висока несигурност за събирането им се обезценяват на 100 %;
- за вземанията от други контрагенти – просрочените вземания над 360 дни се третираат като несъбираеми и се обезценяват изцяло, доколкото се преценява, че е налице висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще.

3.10.2 Финансови пасиви по амортизирана стойност

След първоначалното им признаване Дружеството оценява всички финансови пасиви по амортизирана стойност с изключение на: финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата; финансовите пасиви, възникнали, когато прехвърлянето на актив не отговаря на условията за отписване; договори за финансова гаранция, ангажименти за предоставяне на кредит с лихвен процент, по-нисък от пазарния. В отчета за финансовото състояние на Дружеството тези пасиви са представени като търговски и други задължения и задължения по лихвени заеми

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Търговски и други задължения

Търговските и други задължения са отразени по номинална стойност. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизирана стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

Лихвени заеми

Първоначално лихвените заеми се оценяват по справедливата стойност на получените финансови средства, а впоследствие по амортизирана стойност чрез използването на ефективен лихвен процент, който поради естеството на договорите съвпада с договорения лихвен процент. Амортизираната стойност се изчислява като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в Отчета за всеобхватния доход като “финансови приходи/разходи нетно” през периода на амортизация, с изключение на разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един актив и се капитализират в себестойността на този актив.

Лихвените заеми се класифицират като текущи, когато следва да бъдат уредени в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период.

3.11 Лизинг

3.11.1 Финансов лизинг

Финансов лизинг е лизингов договор, който прехвърля по същество всички рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху актив.

Активите, придобити чрез финансов лизинг, се признават по по-ниската от тяхната справедлива стойност към датата на придобиване или настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя, се включват в стойността на актива. Съществуващото задължение към лизингодателя се представя в отчета за финансовото състояние на Дружеството като задължение по финансов лизинг.

Лизинговите плащания се разделят между лихвени плащания и плащания по главница, така че да се получи постоянен лихвен процент върху остатъчното задължение по лизинга.

Финансовият лизинг поражда амортизационен разход за амортизируемите активи, както и финансов разход за всеки отчетен период. Амортизационната политика по отношение на амортизируемите наети активи е съобразена с тази по отношение на собствените амортизируеми активи.

За целите на представянето на финансовите инструменти по категории, определени в съответствие с МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване*, задълженията по финансов лизинг се класифицират в категорията финансови пасиви по амортизирана стойност.

3.11.2 Оперативен лизинг

Разходите за наети активи по договори за оперативен лизинг се признават в печалбата или загубата на линейна база за срока на договора. Сумарната изгода от получените стимули се признава като намаление на разходите за наем за периода на лизинговия договор на линейна база.

Приходите, реализирани от отдадени по договори за оперативен лизинг активи се признават в печалбата или загубата на линейна база за срока на договора. Първоначалните разходи, пряко

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

свързани със сключването на лизинговия договор, се капитализират в стойността на актива и се признават като разход на линейна база за срока на лизинговия договор.

3.11.3 Продажба с обратен лизинг

Сделката за продажба с обратен лизинг е свързана с продажбата на актив и обратното наемане на същия актив. Счетоводното третиране на продажба с обратен лизинг зависи от вида на съответния лизингов договор и от същността на сделката.

Ако резултатът от обратния лизинг е финансов лизинг, сделката е средство за предоставяне на финансиране от лизингодателя на лизингополучателя, като активът се явява обезпечение. Всяко превишение на прихода от продажбата над балансовата стойност не се признава незабавно като доход във финансовите отчети на продавача лизингополучател. Вместо това то се разсрочва и амортизира през целия срок на лизинговия договор.

Ако обратният лизинг е финансов лизинг, сделката е средство за предоставяне на финансиране от лизингодателя на лизингополучателя, като активът се явява обезпечение. По тази причина превишението на прихода от продажбата над балансовата стойност не се разглежда като доход. Това превишение се разсрочва и амортизира през целия срок на лизинговия договор.

Ако съгласно условията на договора за финансов лизинг няма промяна в правата за използване на актива от продавача/лизингополучателя преди и след сделката, то тя е извън обхвата на МСС 17 *Лизинги* и по същество представлява финансиране. В този случай, получените постъпления от сделката се представят като задължения по лихвени заеми в отчета за финансовото състояние, а извършените от лизингополучателя преки разходи по сделката се разсрочват за периода на лизинговия договор.

3.12 Акционерен капитал и резерви

Акционерният капитал на Дружеството е представен по историческа цена в деня на регистрирането му и отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството е длъжно да формира и законов резерв "фонд Резервен", като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, по решение на общото събрание;

- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);

- сумата на допълнителните плащания, които правят акционерите срещу предоставените им предимства за акциите;

- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Преоценъчният резерв е формиран от положителната разлика между преносната стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датите на извършване на преоценките. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв. Преоценъчният резерв се прехвърля към "натрупани печалби", когато активите напуснат патримониума на дружеството.

3.13 Пенсионни и други задължения към персонала

Правителството на Република България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани пенсионни вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда вноски по тези планове се признават в печалбата или загубата в периода на тяхното възникване.

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

Съгласно Кодекса на труда, Дружеството има задължение за изплащане на обезщетения на служителите при тяхното пенсиониране, определени на база на трудовия им стаж, възрастта и категорията труд. Тъй като тези обезщетения отговарят на определението за други дългосрочни доходи съгласно МСС 19 Доходи на наети лица и в съответствие с изискванията на същия стандарт, Дружеството признава като задължение настоящата стойност на обезщетенията. Всички актюерски печалби и загуби и разходи за минал трудов стаж се признават незабавно в печалбата или загубата.

3.14 Провизии

Провизии се признават, когато дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно, че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен.

3.15 Управление на финансовите рискове

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най – важните, от които са: пазарен (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продукцията (стоките) и услугите предоставяни от дружеството и да се оценят адекватно формите на поддръжане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

4. Приходи

4.1 Приходи от продажби

Отчетените приходи от продажби включват:

	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
	31.12.2016	31.12.2015
Продажби на продукция	45,070	45,590
Приходи от продажба на стоки	280	362
Продажби на услуги		
	45,350	45,952

Отчетените приходи от продажби на продукция се разпределят както следва:

	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
	31.12.2016	31.12.2015
Продажби за износ	%	%
Продажби за вътрешния пазар	100 %	100 %
	100 %	100 %

Приходите от продажби на продукция могат да се анализират по продукти, както следва:

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Периода, приключващ на 31.12.2016		Периода, приключващ на 31.12.2015	
	количество	Стойност	количество	Стойност
електроенергия	206,96Мвтч	24,806	212,50Мвтч	24,946
топлоенергия	601,89Мвтч	20,264	465,14Мвтч	20,612
	-	45,070		45,558

В отчетени приходи от продажби на услуги се включват:

	Периода, приключващ на 31.12.2016	Периода, приключващ на 31.12.2015
Отчитане на уреди	163	248
Оперативно обслужване на ОРУ	97	97
Проби/изпитания на въглища	15	11
Други	5	6
	280	362

4.2 Други приходи

Другите приходи включват:

	Периода, приключващ на 31.12.2016	Периода, приключващ на 31.12.2015
Приходи съдебни дела	3,245	0
Приходи от пепелина	96	112
Приходи от продажби в стол	284	321
Приходи от финансиране	1,597	1,597
Приходи от продажби на акции	-	345
Приходи от отписани задължения	-	39
Приходи от реинтегрирани обезценки	1,385	1,202
Приходи от възнаграждение юристи	587	287
Приходи от застрахователни обезщетения	-	65
Приходи от отпадъци	28	33
Приходи от неустойки и цесии	1,884	-
Други приходи	130	653
Приходи от продажба на материали и ДМА	54	430
	9,290	5,084

Основната част от позицията "Други" за 2016 г. представлява приходи от наем 101 х.лв

Основната част от позицията "Други" за 2015 г. представлява:

- приходи от спечелени съдебни дела 163 х.лв.
- дадено вещно право 132 х.лв.
- наеми 78 х.лв.

5. Балансова стойност на продадените активи

Балансовата стойност на продадените активи включва:

	Периода, приключващ на 31.12.2016	Периода, приключващ на 31.12.2015
Стоково-материални запаси		
Дълготрайни активи	54	400
	54	400

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

6. Изменения на запасите от продукцията и незавършено производство

Измененията на запасите от продукцията и незавършено производство включват:

	Периода, приключващ на 31.12.2016	Периода, приключващ на 31.12.2014
Увеличение (намаление) на запасите от готова продукция		
Увеличение (намаление) на запасите от незавършено производство	0	0
	0	0

7. Разходи за материали

Разходите за материали се състоят от разходи за:

	Периода, приключващ на 31.12.2016	Периода, приключващ на 31.12.2015
Основни суровини и материали	2,881	1,491
Горива, електро- и топло енергия	26,668	30,743
Допълнителни и спомагателни материали	310	645
Резервни части	180	410
Канцеларски материали	19	33
Вода и канал	229	213
Акциз	1,031	1,720
	31,318	35,255

8. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги са както следва:

	Периода, приключващ на 31.12.2016	Периода, приключващ на 31.12.2015
Извършени услуги	784	773
Пощенски и телефонни услуги	52	26
Маркетинг и реклама	48	9
Охрана	325	325
Застраховки	20	81
Консултантски и одиторски услуги	8	10
Правни и нотариални услуги	49	245
Наеми	7	57
Лицензия	36	35
Други разходи	43	3
	1,372	1,564

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

9. Разходи за персонала

Разходите за персонала включват:

	Периода, приключващ на 31.12.2016	Периода, приключващ на 31.12.2015
Заплати на персонала	5,286	5,575
Доход на ключов управленски персонал	120	101
Социално осигуряване	1,377	1,439
Неизползвани компенсирани отпуски	195	126
Доходи при пенсиониране	119	263
Командировки	2	11
Обучение	1	3
Ваучери	306	306
	7,406	7,824

СПРАВКА

ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА, ПОЛУЧАВАНИ ОТ
ЧЛЕНОВЕТЕ НА СЪВЕТА НА ДИРЕКТОРИТЕ И НАДЗОРНИЯ ОРГАН
ПО ТРИМЕСЕЧИЯ ЗА 2016 ГОД.

№	Име, презиме и фамилия	I ^{во} тр.	II ^{ро} тр.	III ^{то} тр.	IV ^{то} тр.	Общо за 2016 г.
1	Кремен Владимиров Георгиев Изпълнителен директор	7778.57	0.00	0.00	0.00	7778.57
2	Стефан Стоилов Йорданов Изпълнителен директор; Член на СД	6230.00	9587.00	10575.00	12675.00	39067.00
3	Иван Николов Спасов Прокуриснт; Изпълнителен директор	3839.29	10654.00	11010.00	8904.92	34408.21
4	Любомир Вангелов Спасов Изпълнителен директор	0.00	0.00	0.00	2615.48	2615.48
5	Стойчо Славчов Василев Председател на СД	1962.61	0.00	0.00	0.00	1962.61
6	Стилиян Милчев Александров Член на СД	1330.00	1995.00	1995.00	2097.19	7417.19
7	Димитър Йорданов Димитров Надзорен орган	6750.00	6750.00	6750.00	2250.00	22500.00
8	Борис Георгиев Методиев Надзорен орган	0.00	0.00	0.00	4500.00	4500.00
	ОБЩО:	27890.47	28986.00	30330.00	33042.59	120249.06

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

- Членовете на Съвета на директорите на "Топлофикация - Перник" АД нямат права да придобиват акции от дружеството.
- Участие от страна на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

Списъчния брой на персонала нает по трудови правоотношения по категории е както следва

- Административен персонал – 58 (за 2015 г. – 59);
- Производствен и помощен персонал – 391 (за 2015 г. – 392);

10. Други разходи

Другите разходи се състоят от разходи за:

	Периода, приключващ на 31.12.2016	Периода, приключващ на 31.12.2015
Промяна на валутни курсове	120	591
Данъци	147	131
Европейски квоти	2,235	2,843
Отписани вземания	370	384
Отстъпка редовни клиенти	4,157	1,781
Граждански дела/съдебни	353	377
Цесии	291	437
Социални разходи	11	-
Фонд сигурност	1,175	547
Лихви към бюджет	583	233
Разходи за обезценка	1,491	4,561
Други разходи	93	224
	11,026	12,109

11. Финансови приходи/разходи

11.1 ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

	Периода, приключващ на 31.12.2016	Периода, приключващ на 31.12.2015
Лихви от предоставени заеми	1,231	672
Приходи от лихви	940	2,332
	2,171	3,004

11.2 Финансови разходи

Разходи за лихви по банкови заеми	(238)	(278)
Разходи за банков такси и комисионни	(52)	(63)
Разходи за лихви	(96)	(438)
	(386)	(779)

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

12. Данъци

Разходът за данък е както следва:

	Периода, приключващ на 31.12.2016	Периода, приключващ на 31.12.2015
Данъчен ефект от постоянни данъчни разлики, нето	272	984
Приходи /(разходи) за данъци печалба	272	984

Обяснение на ефективната данъчна ставка:

Отсрочените данъци към 31 декември 2016 г. и 31 декември 2015 г. са изчислени като е използвана приложимата данъчна ставка, определена в Закона за корпоративното подоходно облагане. Приложимата данъчна ставка за 2016 година е 10 % (за 2015 година – 10 %).

В съответствие с българското законодателство, възникналите в рамките на финансовата година данъчни загуби могат да бъдат пренесени и компенсирани срещу бъдещи облагаеми печалби в някоя от следващите пет финансови години.

13. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

13.1 Движението на имотите, машините, съоръженията и оборудването е както следва:

	Земя	Сгради	Машини, оборудва не и съоръжен ия	Транспор тни средства	Стопанс ки инвентар и други	Разходи за придобиван е на дълготрайни активи	Общо
ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ							
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2015	4,555	11,901	92,932	285	355	4,798	114,826
Придобити			3,965	11	7	1,331	5,314
Отписани			33	22		3,881	3,936
31 ДЕКЕМВРИ 2015	4,555	11,901	96,864	274	362	2,248	116,204
Придобити	6		38	36	1	671	752
Отписани	3		13	18			34
31 ДЕКЕМВРИ 2016	4,558	11,901	96,889	292	363	2,919	116,922
НАТРУПАНА АМОРТИЗАЦИЯ							
1 ЯНУАРИ 2015		2,435	19,707	153	319		22,614
Начислена за периода		477	5,693	35	14		6,219
Отписана Амортизация			(8)	(11)			(19)
31 ДЕКЕМВРИ 2015		2,912	25,392	177	333		28,814
Начислена за периода		476	5,953	35	13		6,477
Отписана амортизация			(2)	(11)			(13)

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

31 ДЕКЕМВРИ 2016		3,388	31,343	201	346		35,278
ПРЕНОСНА СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2015	4,558	8,989	71,472	97	29	2,248	87,390
ПРЕНОСНА СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2016	4,558	8,513	65,546	91	17	2,919	81,644

13.2 Инвестиционни имоти

	Земя	Сгради	Машини, оборудва не и съоръжен ия	Транспор тни средства	Стопанс ки инвентар и други	Разходи за придобиван е на дълготрайни активи	Общо
ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ		12					12
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2015		-					
Придобити		-					
Отписани		-					
31 ДЕКЕМВРИ 2015		12					12
Придобити		-					
Отписани		-					
31 ДЕКЕМВРИ 2016		12					12
НАТРУПАНА АМОРТИЗАЦИЯ							
1 ЯНУАРИ 2015		2					2
Начислена за периода		1					1
Отписана Амортизация		-					
31 ДЕКЕМВРИ 2015		3					3
Начислена за периода		1					1
Отписана амортизация							
31 ДЕКЕМВРИ 2016		4					4
ПРЕНОСНА СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2015		9					9
ПРЕНОСНА		8					8

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Активите и пасивите по отсрочени данъци са както следва:

Обороти:	Към	
	31.12.2016	31.12.2015
От обезценка на вземания	(24)	308
От резервирани отпуски	5	8
От неизплатени доходи на физически лица	1	(2)
От задължения при пенсиониране	6	26
Амортизационни отчисления	284	309
Данъчна дагуба	0	335
	272	984

Към 31 декември 2016 г., респ. към 31 декември 2015 г. дружеството признава активи по отсрочени данъци, възникнали в резултат от начислени данъчни ефекти върху намаляеми временни разлики. Данъчните ефекти от признатите активи по отсрочени данъци са отразени и в Отчета за всеобхватния доход.

При признаването на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще или в следващ период и възможностите на дружеството да генерира данъчна печалба.

Пасивите по отсрочени данъци към 31 декември 2016 г. (24 хил.лв.) и 31 декември 2015 г. (2 хил. лв.) са възникнали по отношение на последващи оценки 2016г., доходи на ФЛ 2015.

Пасивите по отсрочени данъци са представени към 31 декември 2016 г., респ. към 31 декември 2015 г. при данъчна ставка 10 %.

За 2015г. отсрочени данъчни активи 2 013 хил.лв., за 2016 г. 2 285 хил.лв.

За 2015г отсрочени данъчни пасиви 43 хил.лв, за 2016 г. 43 хил.лв.

17. Материални запаси

Материалните запаси представляват:

	Към	
	31.12.2016	31.12.2015
Материали	2,040	1,704
	2,040	1,704

Материалите към 31 декември 2016 включват 2040 хил. лв. основни материали – 1322 (Към 31.12.2015 г.990 хил. лв.), спомагателни материали -16 хил. лв (към 31.12.2015– 9 хил. лв), рез. Части – 686 хил.лв. (2015 г – 688 хил. лв), хранителни продукти – 6 хил. лв (31.12.2015 – 8 хил. лв) и други материали – 10 хил. лв (31.12.2015 – 9 хил. лв).

Към 31.12.2016 г. е направен преглед за обезценка на материалите. На базата на този преглед ръководството е преценило, че не са налице условия за обезценка.

18. Търговски и други вземания

Търговските и други вземания са както следва:

		Към	
		31.12.2016	31.12.2015
Вземания от свързани предприятия	18.1	-	-
Вземания от търговски клиенти	18.2	28,057	2,666
Авансови плащания към доставчици	18.3	63	98
Други	18.4	27,491	22,082
Общо		55,611	51,846

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

18.1 Вземания от свързани предприятия

Не са налице сделки със свързани лица

18.2 Вземания от търговски клиенти

Вземанията от търговски клиенти са както следва:

	Към 31.12.2016	Към 31.12.2015
Вземания от клиенти в страната	48,394	50,246
Обезценка на вземания	(20,337)	(20,580)
Търговски вземания, нетно	28,057	29,666

Дружеството през 2016 година е признало загуба от обезценка за несъбираемост на търговските вземания в размер на 1 491 хил.лв.

С основните търговски клиенти са сключени договори, в които са определени сроковете за плащане и неустойки в случаите на забава.

Движението на провизиите за обезценка на вземания за 2016 и 2015 е както следва:

	Към 31.12.2016	Към 31.12.2015
Салдо към 1 януари	20,580	17,503
Начислени разходи за обезценка	1,491	4,561
Отписани обезценки	(1,734)	(1,484)
Салдо	20,337	20,580

18.3 Авансови плащания към доставчици

Към 31 декември 2016 г. дружеството отчита авансови плащания към доставчици в размер на 63 хил. лв за доставка на материални активи за производството, (2015 – 98 хил. лв.).

18.4 Други вземания

Другите вземания са както следва:

	Към 31.12.2016	Към 31.12.2015
Предплатени разходи	-	-
Други вземания	27,491	22,082
Обезценка на вземания		
Други вземания, нетно	27,491	22,082

19. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват:

	Към 31.12.2016	Към 31.12.2015
Парични средства в лева	350	354
Парични средства във валута	-	-
	350	354

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Към 31.12.2016	Към 31.12.2015
Парични средства в брой	288	250
Парични средства в разплащателни сметки	62	104
	350	354

20. Регистриран капитал

Акционерната структура на Дружеството към 31 декември 2016 и 31 декември 2015 може да се анализира както следва:

Акционери	31.12.2016			31.12.2015		
	Брой акции/дялове	Акции/ Дялове	%	Брой акции/Дялове	Акции /Дялове	%
БОВИ ТУР ЕООД	74 504 338		74,00	74 504 338		74,00
СТИЙМ ТРЕЙДИНГ ЕАД	2 515 147		24,00	2 515 147		24,00
МИНИСТЕРСТВО НА ЕНЕРГЕТИКАТА	5 245 502		5	5 245 502		5
Общо	104901311					

Дружеството в основната си част е частна собственост - „БОВИ ТУР“ ЕООД притежава 3 738 акции клас „А“ и 74 500 600 акции клас „Б“, „СТИЙМ ТРЕЙДИНГ“ ЕАД притежава 1 262 акции клас „А“ и 25 150 209 клас „Б“ и Министерство на енергетиката - 5 245 502 акции клас „Б“.

21. Резерви

Резервите са както следва:

	Към 31.12.2016	Към 31.12.2015
Законови резерви по чл.246 от ТЗ	98	98
Допълнителни резерви	3,257	3,257
Преоценъчен резерв	44,356	44,375
	47,711	47,730

Законовите резерви са формирани като отчисления от печалбата, съгласно изискванията на Търговския закон и устава на Дружеството. Заделените резерви представляват 009 % (2015 – 0,09%) от регистрирания капитал на дружеството.

Допълнителните резерви в размер на 3 257хил. лв.

В преоценъчен резерв е представен резултата от извършваните през предходни години преоценки съгласно счетоводното законодателство, намален с данъчен ефект от временни разлики. Преоценъчният резерв се признава като неразпределена печалба след отписването на съответния актив. Съгласно политиката на дружеството, преоценъчният резерв, формиран от преоценката на дълготрайните материални активи не може да се разпределя за дивиденди.

22. Натрупана печалба/загуба

Към 31 декември 2016 г. дружеството отчита резултативно натрупана загуба в размер на (55054) хил. лв., нетна загуба за 2016 г. – (959)хил. лв. (за 2015 г. – натрупана загуба в размер на (45946) хил. лв., нетна загуба – (9126) хил. лв.). Към 31.12.2016 г. дружеството отчита общо приходи в размер на 56657 хил.лв. ,към 31.12.2015 – 54040 хил. лв.

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Дружеството подобрява финансовите си резултати и очаква да покрива загубата от предходната година с бъдещите печалби.

Общият размер на собствения капитал към 31.12.2016 г. е 96 445 хил.лв.

Независимо от отрицателния финансов резултат през 2015 г. и 2016 г. дружеството счита, че не е налице несигурност за действащо предприятие. Дружеството продължава да работи и очаква да покрие натрупаната загуба от предходните години.

23. Търговски и други задължения – дългосрочна част

Дългосрочните търговските и други задължения са както следва:

	Към 31.12.2016	Към 31.12.2015
Банкови заеми	2,765	3,706
Лизингови договори	7	16
	2,772	3,722

Като дългосрочни търговски и други задължения се отчита дългосрочната част от сключен договор за кредит със Световната банка договор № 4703 BUL от 18.03.2003г за 7 млн.щатски долара.

През 2016 година няма сключени анекси.

Към 31 декември 2016 г. на текуща и нетекуща част е класифицирано задължение по дългосрочен банков заем при следните условия:

Договорен размер на кредита

Лихвен процент:	LIBOR
Лихвен период:	6 месеца
Падеж:	30.06.2020 г
Обезпечение:	Особен залог

Цел на кредита: Инвестиции

През периода дружеството няма просрочени вноски за дължими главница и лихви по кредита.

Към 31 декември 2016 г. дружеството има задължения по договори за финансов лизинг за придобиване на лек автомобил в размер на 15 хил. лв., в т.ч. дългосрочна част за 8 хил.лв. През 2016 г. дружеството няма сключен договор за финансов лизинг.

24. Провизии

Към 31 декември 2016 г. дружеството отчита очакваните разходи за персонала при настъпване на пенсионна възраст. Общата сума на задълженията включва плащанията при прекратяване на трудовото правоотношение след придобиване на право на пенсия за възраст и стаж, както и поради болест.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор (КТД), при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в двукратен размер на brutното месечно трудово възнаграждение, ако трудовия му стаж при работодателя е до 10 години или в шесткратен рамер на brutното трудово възнаграждение, ако трудовия му стаж при работодателя е над 10 години.

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Освен това, при преждевременно пенсиониране поради нетрудоспособност, персоналет има право на обезщетение в размер до две месечни брутни работни заплати при трудов стаж минимум 5 години и при условие, че не са получавани такива обезщетения през последните 5 години от трудовия стаж.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в Отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби -- в Отчета за всеобхватния доход.

Движението на провизията за обезщетение при пенсиониране на персонала е както следва:

	Към 31.12.2016	Към 31.12.2015
Салдо в началото на периода	854	574
Начислени задължения и лихви за периода	119	262
Изплатени задължения за периода	(54)	-
Задължения за провизии на осигурителни вноски	2	18
Салдо в края на периода	921	854

25. Търговски и други задължения

25.1 Краткосрочните търговските и други задължения са както следва:

	Към 31.12.2016	Към 31.12.2015
Задължения към доставчици	14,764	19,934
Задължения лихви по данъчни задължения	711	220
Задължения към персонала за тр.възнаграждения	870	756
Задължения за обществено осигуряване	2,111	1,677
Задължения за данък върху добавената стойност	2,833	1,529
Задължения за корпоративен и преки данъци	778	1,328
Други задължения	8,573	3,173
Общо	30,640	28,617

Задължения по банкови заеми

Краткосрочна част по банкови заеми и лизинги

Банкови заеми	3,577	3,540
Лизинг	8	8
	3,585	3,548

25.2 Задължения към свързани лица

Дружеството няма задължения към свързани лица.

26. Свързани лица

Дружеството не е извършвало сделки със свързани лица.

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

27. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са :

- да осигури способността на Дружеството да продължи дейността си като действащо предприятие, така че да може да предоставя възвръщаемост на акционерите и изгоди за останалите вложители, и

- да осигури адекватна рентабилност на акционерите като определя цената на продуктите и услугите си, както и инвестиционните си проекти в съответствие с нивото на различните видове риск.

Дружеството управлява структурата на капитала и извършва необходимите корекции в нея в съответствие с промените в икономическата обстановка и характеристиките на риска на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Дружеството се придържа към общоприетите за отрасъла норми на съотношение нетен дълг към капитал. Нетният дълг се изчислява като общ дълг минус парите и паричните еквиваленти.

През 2016 година стратегията на Дружеството е да поддържа съотношението дълг към капитал на такова ниво, което да гарантира достъп до финансиране на разумна цена. Съотношението нетен дълг към капитал съответно към 31 декември 2016 г. и 2015 г. е като следва:

	Към 31.12.2016	Към 31.12.2015
Общ дълг	45,341	45,761
Пари и парични еквиваленти	350	354
Нетен дълг	44,991	45,407
Общо собствен капитал	96,599	97,559
Нетен дълг към капитал	51,608	52,152

Намалението в съотношението дълг към капитал през 2016 година спрямо 2015 г. се дължи на намалението в собствения капитал и дълга, което е резултат от реализирания отрицателен финансов резултат.

28. Цели и политика на ръководството за управление на риска

Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са изброени по-долу.

28.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева и евро, чийто курс е фиксиран към курса на лева.

Дружеството погасява заем в щатски долари. Фиксинг към 31.12.2016г – 1, 85545 лева за щатски долар.

28.2. Лихвен риск

Главницата и лихвата по съществуващите заеми и кредити са редовно обслужвани. Поради тези факти дружеството не е изложено на лихвен риск.

28.3. Ценови риск

С цел управление на ценовия риск, дружеството заявява доставката на необходимите материали предварително и по тримесечия, договаря цените на тези услуги, за които това е възможно и съответно сключва договори за цялата финансова година.

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всяки суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

28.4. Кредитен риск

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на търговските и кредитни вземания. Същите са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания.

Дружеството няма концентрация на кредитен риск. Неговата политика е, че отсрочени плащания се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с Дружеството, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на кредитните условия

Паричните операции са с банки с висока репутация и ликвидна стабилност.

Към 31.12.2016 г. максималната експозиция към кредитен риск е както следва:

	Към 31.12.2016г.	Към 31.12.2015г.
Инвестиции	-	-
Дългосрочни вземания		
Търговски вземания	55,611	51,846
Пари и парични еквиваленти	350	354
	55,261	52,200

28.5. Ликвиден риск

Дружеството провежда консервативна политика по управление на ликвидността като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Потребностите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди – ежедневно и ежеседмично, като и на базата на 30-дневни прогнози, а в дългосрочен план – за периоди от 180 и 360 дни.

Към 31 декември 2016 падежите на договорните задължения са обобщени както следва:

31 декември 2016	Краткосрочни		Дългосрочни	
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	
Банкови заеми	3,577	2,765		-
Задължения по финансов лизинг	8	7		
Търговски задължения				
Задължения към свързани лица				

Към 31 декември 2015 падежите на договорните задължения са обобщени както следва:

31 декември 2015	Краткосрочни		Дългосрочни	
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	
Банкови заеми	3,540	3,706		-
Задължения по финансов лизинг	8	16		
Търговски задължения				
Задължения към свързани лица				

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват дисконтираните парични потоци по договорите, например нетни кредитни ангажименти и нетните задължения по финансов лизинг. Тези дисконтирани парични потоци са по нетна настояща стойност.

Стойностите на търговските задължения и задълженията към свързани лица са равни на преносната стойност, посочена в Отчета за финансовото състояние, тъй като ефектът от дисконтиране е незначителен.

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

28.6. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

	Към 31.12.2016	Към 31.12.2015
Краткотрайни активи		
Търговски вземания	55,611	51,846
Пари и парични средства	350	354
Дългосрочни пасиви		
Финансов лизинг	7	16
Задължения по заем	2,765	3,706
Краткосрочни пасиви		
Финансов лизинг	8	8
Задължения по заем	3,577	3,540
Търговски задължения	31,561	29,471

28.7 Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на дружеството е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към края на отчетния период. Котирани пазарни цени или котировки на дилъри за подобни инструменти са използват за дългосрочни дългове.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в Отчета за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени банкови депозити) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Изключение от това правило са повечето инвестиции в дъщерни и асоциирани (и в други дружества), за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност, поради което те са представени по цена на придобиване (себестойност).

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в Отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

29. Други оповестявания

29.1. Национални резерви и военновременни запаси

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Дружеството изпълнява правителствена програма за Националния резерв и военновременните запаси.

29.2. Програми за опазване на околната среда

През 2016 г. е издадено разрешение за ползване за строеж „Гампониране, техническа и биологическа рекултивация”, проект за отвеждане на водите извън рекултивирани площи и борба с ерозията на площадката на сгуроотвал „7-ми септември” до кота 784.40 м. /II – ри етап /. Основно изпълняваните мерки за предотвратяване на замърсяването на атмосферния въздух от сухи участъци от сгуроотвала са:

- непрекъснато омокряне на сухите участъци;
- затревяване и залесяване на сухите участъци;
- подържане на „водно огледало” с голяма площ и недопускане образуването на „плажна” ивица.

През 2016 г. продължават процедурите със специализираните институции по инвестиционното предложение за „Преустройство на сгуроотвал „Кудин дол”. Предложението предвижда изграждането на два броя клетки за предварително третиране /разположени на територията на съществуващото депо/ и площадка за постоянно съхранение – северно от основната дига на сгуроотвал „Кудин дол”.

През 2016 г. не са констатирани превишения на НДЕ.

Аварии с пречиствателните съоръжения – СОИ и ел. филтри не са констатирани.

29.3. Съдебни дела и административни производства

- Процесуално представителство по дела и преписки, по които дружеството е страна.
- Участие в разработване на вътрешноведомствени документи.
- Правно съдействие и подпомагане ръководството на дружеството при даване на правни становища по различни въпроси.
- Изготвяне и съгласуване на договори и споразумения.
- Участие в комисии и проекти в съответствие с действащото законодателство и изготвяне на съответни материали.
- Подготовка и предявяване на заявления за издаване на заповеди за изпълнение пред ПРС, иски молби, молби за образуване на изпълнителни производства срещу неизправни длъжници, потребители на топлинна енергия и всякакви други действия свързани с ангажиране на доказателства в подкрепа на претендираните вземания.
- Изготвяне на становища, възражения, молби, жалби, писмени бележки, писма и др. по съдебни и извънсъдебни спорове и взаимоотношения, по които страна е дружеството.
- Други функции и дейности при осъществяване дейността на дружеството в юридическо направление, както и конкретни възлагания от Изпълнителния директор, ресорния ръководител, главния счетоводител, Съвета на директорите и други общи задачи в съвместната работа с други звена.

„Топлофикация - Перник” АД произвежда, пренася и доставя топлинна енергия за битови и стопански нужди. Поради неплащане в срок на дължимите от абонатите суми за ползвана топлинна енергия, дружеството предприема действия по принудителното им събиране. Процесуалният ред предвижда да се предявяват пред ПРС заявления за издаване на заповеди за изпълнение, като при редовност на заявлението съдът издава заповед за изпълнение, която се връчва на длъжника. Същият има право в 14-дневен срок да подаде писмено възражение срещу издадената заповед, в който случай дружеството следва да предяви установителен иск пред съда в 1-месечен срок и да докаже вземането си. В случай, че длъжникът не възрази, съдът издава изпълнителен лист.

ДРУЖЕСТВО:

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2016 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

През 2016 г. са подадени пред Районен съд – Перник - 790 бр. заявления за издаване на заповеди за изпълнение.

Получени са 1861 бр. изпълнителни листи. Образувани са 1751 броя изпълнителни дела .

29.4. Активи, дадени за обезпечение, записи на заповед и гаранции

Дружеството няма дадени активи като обезпечение.

29.5 Дивиденди

Дружеството не разпределя дивиденди.

29.6 Условни активи и условни пасиви

През 2016 г. са предявени различни правни иски към Дружеството. С изключение на тези, за които вече са начислени провизии, Ръководството на Дружеството счита, че отправените иски са неоснователни и ,че вероятността те да доведат до разходи за дружеството при уреждането им е малка. Тази преценка на Ръководството е подкрепена от становището на юрисконсулта на Дружеството.

29.7 Други

През 2016 г. Дружеството отчита средства от финансиране отпуснати от ЕВБР по грантово споразумение сключено на 10.04.2004 г. в размер на 7380 х.лв.(за 2016г) и 8977 х.лв (за 2015г).

30. Събития след края на отчетния период

Няма събития, случили се след датата на годишния финансов отчет, които да имат материален ефект върху финансовите отчети и да изискват оповестяване.

Настоящият финансов отчет на „Топлофикация Перник“ ЕАД е приет от Съвета на директорите на 17.03.2017 година и е подписан от:

Съставител:
Лора Джамбазка

Изпълнителен директор:
Любомир Спасов

